

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite: VN/5424/2020- MMM-1

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto koskien luonnosta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista ja maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023-2027 sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) on pyytänyt eri tahoilta lausuntoa koskien luonnosta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista ja maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023-2027 sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi. Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) kiittää lausuntomahdollisuudesta ja antaa em. luonnoksesta seuraavan lausunnon. ELY-keskuksen lausunto koskee lausuntokokonaisuuden luonnosta laiksi maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023-2027.

ELY-keskus pitää esitettyä lakiluonnosta pääosin myönteisenä ja oikeasuuntaisena uudistuksena verrattuna nykyiseen maaseudun kehittämisen tukemista koskevaan säädöstöön. Erityisen myönteisenä ELY-keskus näkee pyrkimyksen yhtenäistää yritys- ja hanketukien säädöksiä. Mahdollisimman yhtenäinen lainsäädäntö eri tukimuotojen välillä edesauttaa monin tavoin toimeenpanoa.

Pykäläkohtaiset kommentit:

10 § Tuen tarpeellisuus ja tuettavaa toimenpidettävä koskeva hankesuunnitelma

Ensimmäisessä momentissa on säädetty, että tuen määrän tulee olla tarkoituksenmukaisessa suhteessa toiminnan laajuuteen. Edellä mainittua olisi hyvä avata lain perusteluissa. Jotta asiakkaiden tasapuolinen kohtelu voidaan varmistaa, tarkoituksenmukaisuuden tulkinnasta olisi tarpeen lisäksi säätää tarkemmin asetuksella.

10§:n toisessa momentissa on säädetty, että rakentamista koskevan suunnitelman tulee sisältää hankkeen koon huomioivalla tarkkuudella laaditut piirustukset. Suunnitelmasta on lisäksi käytävä ilmi rakentamisinvestoinnin toimivuus, tarkoituksenmukaisuus ja ympäristöön sopivuus. Määräys on kannatettava, mutta sen toteutuminen edellyttää, että hakijalta vaaditaan Hyrrä-tietojärjestelmässä tätä koskevan tiedon toimittamista. ”Ympäristöön

11.8.2022

sopivuus” tulee asetuksessa aukaista; mitä vähintään edellytetään ja miten se arvioidaan.

11§ Tuen määrää koskevat edellytykset

Lain perustelujen mukaan yritystuen enimmäismäärissä on tarkoitus ottaa huomioon tavoite yritysten tasapuoliseen kohteluun riippumatta siitä, minkä hallinnonalan tukijärjestelmän mukaisesti tuki myönnetään, jollei poikkeamiseen ole perusteltua syytä tuen tavoitteet huomioon ottaen. Eri hallinnonalojen tukijärjestelmien yhteensovittaminen on erittäin kannatettavaa, ja se korostaa asiakasnäkökulmaa sekä asiakkaiden tasapuolista kohtelua. Tukijärjestelmien ymmärrys ja niiden omaksuminen yritysneuvontaa tekevissä organisaatioissa on merkittävästi helpompaa, jos järjestelmät ovat mahdollisimman yhdenmukaisia.

15 § Tuen myöntämisen rajoitukset

Pykälän toisen kohdan osalta lain perustelumuistiossa on esitetty, että laiminlyönnin vähäisyyttä koskeva arviointi olisi tehtävä tapauskohtaisesti, mutta arviossa otettaisiin huomioon laiminlyönteä todenneen viranomaisen arvio laiminlyönnin luonteesta. Kuvattu menettely vaikuttaa varsin monimutkaiselta, mikä voi helposti pidentää käsittelyaikoja ja tehdä koko päätöksen tekoprosessin kankeaksi. Menettelyn tulisi tältä osin jatkossakin olla samankaltainen kuin päättyneellä ohjelmakaudella eli perustua esittelijän arviointiin ja selvitykseen. Esimerkiksi verovelkatiedot saa selvitettyä ajantasaisesti YTJ-järjestelmästä. Mahdolliset yksityiskohtaisemmat, tarkentavat selvitykset tulee jatkossakin ELY-keskuksen toimesta pyytää hakijalta ja kirjanpitäjältä tai tarvittaessa verottajalta ym. viranomaistahoilta. Tiedonvaihdon sujuvoittamien eri viranomaisten välillä on kannatettavaa ja se myös yleensä nopeuttaa päätöksen tekoa.

17 § Yritystuen saajaa koskevat edellytykset

Perusteluissa tulee avata tarkemmin, mitä yhteisömuotoisella yritystoiminnalla tarkoitetaan tässä yhteydessä. Samoin päätoimisen yrittäjyyden vaatimusta olisi tärkeää avata ja tarkentaa tai myöhemmin erikseen säätää asetustasolla. Rajoittaako päätoimisuuden kaavamainen vaatimus esimerkiksi kausimaisen yritystoiminnan tukemista?

Koska ikävaatimusta ei enää ehdoteta säädettävän, olisi lain perusteluissa kuitenkin syytä avata sitä, onko esimerkiksi osa-aikaiseen yrittäjyyteen mahdollista tukea myöntää nuorelle henkilölle (alle 15-v.).

Mikäli tukea myönnetään kokeiluun tai osa-aikaiseen yritystoimintaan, tulee yrityksellä tällöinkin olla Y-tunnus?

18 § Yritystoiminnan tukemisen yleiset edellytykset

Lain perusteluissa liiketoimintasuunnitelmaan koskeva teksti on epätarkka ja osin ristiriitainen. Toisaalta sanotaan, että liiketoimintasuunnitelmaan tulee sisältyä tehtävät toimenpiteet, jotka päätöksellä hyväksytään. Toisaalta kuitenkin todetaan, että toimenpiteet kuvataan hankesuunnitelmassa. Tekstissä on käytetty käsitteitä *liiketoimintasuunnitelma*, *liiketoimintaa kuvaava asiakirja*, *kehittämissuunnitelma* ja *hankesuunnitelma* ilman, että on

11.8.2022

erikseen määritelty, mitä näillä eri tapauksissa tarkoitetaan. Liiketoimintasuunnitelma on yrityksen sisäinen asiakirja, yrityksen tulevaisuuden kehittämissuunnitelma. Siihen ei tule vaatia sisällytettäväksi tuettavan hankkeen toimenpiteitä. Hankesuunnitelma on asiakirja, joka joko kirjoitetaan erikseen tai liitetään Hyrrä-järjestelmään.

23§ Kehittämishanketuen edellytykset ja rajoitukset

Lain perusteluissa todetaan, että hankerahoituksella ei ole tarkoitus rahoittaa valtion ja kuntien perusvelvoitteiden toteuttamista, eikä siten korvata EU:n rahoituksella kansallista rahoitusta. Olisiko tässä yhteydessä mahdollista avata tarkemmin, mitä ovat nämä perusvelvoitteet, jota valtio ja kunta ovat velvolliset toteuttamaan suoraan lainsäädännön nojalla kyseiseen toimintaan osoitetuin varoin? Perustelutekstissä ei viitata hyvinvointialueisiin. Ovatko hyvinvointialueet rinnastettavissa tältä osin kuntiin?

27 § Tuen käyttöä koskevat ehdot

Pykälä antaa mahdollisuuden asettaa erityisestä syystä pysyvyysajaksi 10 vuotta. Näin pitkää pysyvyysaikaa ei tulisi käyttää yritystuissa. Se sopinee joihinkin yleishyödyllisiin investointeihin (esim. valokuitu, reitistöt), mutta onko niidenkään osalta tarkoituksenmukaista seurata pysyvyyttä 10 vuoden ajan? Yritystuissa kolme ja yleishyödyllisissä hankkeissa viisi vuotta ovat riittävät pysyvyysajat. Hakijoiden tasapuolisen kohtelun vuoksi nyt esitetty *erityinen syy* tulisi vähintään avata yksityiskohtaisemmin joko itse laissa tai sen perusteluissa.

Investoinnin luovutusta koskevan lupamenettelyn poistaminen on kannatettava esitys, mikä todennäköisesti keventää hallintoa sekä vähentää takaisinperintäprosesseja. ELY-keskus näkisi kuitenkin tärkeänä, että tuensaa-jalla olisi ilmoitusvelvollisuus tekemästään investoinnin luovutuksesta tai yritysjärjestelyistä. Ilman tätä mahdollisen luovutuksen lainmukaisuuden arviointi voi osoittautua käytännössä vaikeaksi tai sitten se tapahtuu liian pitkän ajan kuluttua. Myös investoinnin pysyvyysseurannan näkökulmasta luovutuksesta ilmoittaminen olisi tärkeää.

Luonnoksessa ehdotetaan, että tuetun investoinnin kohteen omistus- tai hallintaoikeus voitaisiin luovuttaa toiselle ennen määräajan päättymistä edellyttäen, että tuen saaja hankkii tilalle sellaista vastaavaa omaisuutta tai toteuttaa sellaisen yritysjärjestelyn, jonka kautta luovutuksen saaja täyttää tuen myöntämisen edellytykset ja tuen kohteena olevan yritystoiminnan luonne ei olennaisesti muutu. Tämä ehto vaikuttaa nykymuodossaan liian kireältä. Tietyissä tilanteissa tuetun investoinnin luovutus ilman em. ehtoa tulisi olla jatkossakin mahdollista.

Yksikön päällikkö

Jyrki Pitkänen